

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk

Omdat ik Vlaming ben

Beheer en Publiciteit :
ANSPACHLAAN, 75, BRUSSEL
Hoofdopsteller : E. Van Bergen

Elke Inzender is
verantwoordelijk voor hetgeen
hij schrijft.

2e JAARGANG. Nr. 123
Dinsdag 25 Mei 1915
PRIJS : 5 CENTIEM PER NUMMER

ABONNEMENTSPRIJS
voor Brussel en Voorsteden
1,25 fr. per maand

Aanmeldingen worden aangenomen :
75, Anspachlaan (Beurs) — 52, Warmoesberg.
En den Heer F. Ernest Goossens, 51, Grevelingstraat,
Office de Publicité, 56, Nieuwstraat — 28, Grasmarkt, Brussel

LEEST VANDAAG IN DE GAZET VAN BRUSSEL :

Jan Rap aan 't Werk. — Italië en de Wereldoorlog. — Het oorlogsdier. — Bij de Dardanellen. — De Italianen in Duitschland. — Terugkeer van Belgische Invaliden. — Stadhuis-Nederlandsch-Belgische Liefdadigheid. — Een Bezocht aan onze Muzen. — Brief uit Antwerpen. — Sport-kroniek. — Spoorwegen.

Jan Rap aan 't Werk

Onder den vloed van tijdingen welke de pers ons sedert tien maanden mededeelt, heeft men menig bericht kunnen lezen over uitspattingen van het gepeupel. Waar oproer uitbarst tegen de eigen Regering en tegen dezer gewaardeerde macht kan een zekere maat van moed dikwijls niet ontkend worden; waar het janhagel echter in talrijke benden het leven en den eigendom van enkele weerloze personen tractie vernietigen, is het onmogelijk die handelwijze niet een zacht woord te vergoelijken. Dit kan des te minder gebeuren, daar het grauwe doorgaans even onbeschaamd om genade zal smeeken wanneer het in het nauw gebracht wordt, als het tiranniek zal handelen wanneer het de baas is. Toch is er wat te zeggen om de aansprakelijkheid der deelnemers te verminderen. Van de meesten hunner kan namelijk bewezen worden, dat ze niet weten wat ze doen.

In de laatste jaren hebben talrijke geleerden de studie der menscheit dink aangepakt. Reeds zeer tastbare uitslagen zijn verkregen, welke in een rijke vakliteratuur zijn neergeschreven.

Het is zeer opvallend, dat na eene gepleegde gezamenlijke misdaad, de afzonderlijke deelnemers of toeschouwers de zedelijke verantwoordelijkheid voor het gebeurde meestal afschudden. Zij kunnen eerlijke en vreedzame burgers zijn, die later spijt en wroeging gevoelen voor wat ze hebben laten voorvallen, ja voor wat ze zelf hebben goedgekeurd, aangemoedigd of uitgevoerd. Zij hebben als in eenen roes gehandeld, niet gelijk dronken menschen, zelfs al waren zij geheel lichterhand. Het is waar, dat dikwijls de verderfelijke alkohol toch de breinen reeds beneveld had en dat aan den drank wel een groot deel van de misdadige opwinding toe te schrijven is. Het ergste kan evenwel geschiedt worden door eene minigte van onbeschoonden lieden. Markgraaf de Mirabeau, de vader van den redenaar der Fransche Omwenteling, placht te zeggen, dat openhooping rotting veroorzaakt, bij menschen als bij apellen.

De samenleving bestaat uit goede en slechte menschen, dat weet iedereen. Wij weten ook allen, dat er op de wereld meer lieflijke dan schoone, meer arme dan rijke en meer dwaze dan wijze menschen rondloopen; het gemiddelde is immers nooit wat bijzonders. De goeden zijn de opbouwers en instandhouders der maatschappij; in alle stilte besteden zij hun tijd en vlijtig vergaarde kennis aan 't welzijn van 't algemeen. Maar naast dezen bestaat eene categorie van lieden die den brui geven om de samenleving. Zij schuwen het werk en zijn alleen op zwelgen en spelen uit. Dat het onmogelijk is aan die neigingen toe te geven en tevens een eerlijk bestaan te voeren, spreekt van zelf. Dit laatste volke beweegt zich dus langs slinkse wegen; wij hebben er niet af te rekenen als met parasieten, als met een zware lastpest voor het werkende mensdom. Eenmaal dat ergens een samenloop van ontevredenheid plaats grijpt, komen allerlei losse individuen uit hun sluiphoeken. Zij sluiten zich bij de misnoegen aan en stellen zich aan het hoofd van de beweging. Dat zij het op afbreken en brandstichten gaarne aanstellen, is begrijpelijk, want aldus geven zij niet alleen toe aan hun dierlijke instinkten, maar krijgen zij op den koop toe de gelegenheid om te plunderen, waarop het voor hen hoofdzakelijk aankomt.

De goede mensch is meestal lidelij, terwijl de kwade bedrijfaan is, zoodat de laatste schier altijd zijn zin krijgt. De Italiaansche deskundige Scipio Sighele zegt in andere woorden, dat « de menigte een bodem levert, waarop de bacil van het kwade uiterst welig tiert en waarop de bacil van het goede bijna altijd sterft, omdat zij er de noodzakelijke levensvoorwaarden niet vindt ». Deze heerschappij van de boozen is toe te schrijven aan de karakterloosheid van den gemiddelden mensch. De voornoemde geleerde legt deze houding als volgt uit : « Evenals sommige dieren, om niet den blik van mogelijke vijanden tot zich te trekken en om zoodoende des te beter verdedigd te zijn, de kleur aannemen van de omgeving waarin zij leven, evenzo zijn de menschen die zich in een menigte bevinden genoodzaakt om, willen ze niet beledigd of mishandeld worden, de morele kleur aan te nemen van de degenen die om hen heen staan, d. w. z. dat zij genoodzaakt zijn om mede te schreeuwen wat de anderen willen en te veinzen den algemeenen stroom te volgen.

« Indien dit inderdaad zoo is, dan valt het niet moeilijk te begrijpen, hoe het komt dat de booze hartstochten in de menigte de goede bedoelingen van enkelen plegen te overheerschen en te verstikken. »

Uit de studie der verschijnselen kan men opmaken, dat de uitspattingen waaraan de bevolking van eene bepaalde stad of streek zich toet, buiten gaat, vooral toe te schrijven zijn aan de heffe des volks, aangevoerd door eenige duistere leiders. De eerste betoogers, de aanvankelijke misnoegen zien maar als het te laat is, dat zij op een verkeerd weg geraakt zijn. Later zien zij soms nog in, dat zij zelf het speeltuig zijn geweest van vele opheffers, die voor eenige zilverlingen hun pen en woord verhuuren en die de gansche aarde in een eeuwige ramp zouden storten om hun zelfzuchtige of hartstochtelijke meesters te behagen. A. L.

DE OORLOG

AMBTELIJKE BERICHTEN

DUITSCH

BERLIJN, 22 Mei. (Ambtelijk bericht van hedenmiddag): Westelijk krijgsveld.

Tusschen de straat Estrées-La Bassée en Atrecht hadden meermalen ontmoetingen plaats.

Ten Zuid-Westen van Nieuw-Kapelle werden eenige, op verschillende tijdstippen ondernomen Engelsche alleenstaande aanvallen afgewerd. Een zeker getal Engelsche kleurlingen geraakten daarbij in gevangenschap. Meer Zuidwaarts, wordt bij Givenchy nog gevochten.

Gisteren avond stortten de Fransche aanvallen op onze stelling bij Ablain-Neuville, aan de Lorette-hoogte, meestendeels reeds in ons vuur ineen. Een nieuwe nachtaanval bracht de Franschen benoorden Ablain in onze loopgrachten. De strijd is daar nog onbeslist.

Op verscheidene der overige gebieden van het Westfront, — vooral tusschen Maas en Moezel, — hadden alleen geschutgevechten plaats. Ten Zuid-Westen van Rijn en in de Argonnen gebruikte de vijand mijnen met vergiftige gassen.

Oostelijk krijgsveld.

Bewesten de Windau, in het gebied van Schawliny, ontstonden ruitersgevechten, gedurende dewelke een regiment der Russische Ussuri-ruitersbrigade vernietigd werd.

Bij Szawle en aan de Doebissa werden enkele Russische nachtaanvallen afgewerd. De gevechten ten Oosten van Podubis leverden nog 300 gevangenen op.

Zuidoostelijk krijgsveld.

Geen belangrijke verandering.

OOSTENRIJSCH.

WEENEN, 23 Mei. (Ambtelijk bericht van gisteren). — In Midden-Galië duren de gevechten voort. De verbonden troepen hebben het tot nu toe heroverde gebied, ondanks al de Russische aanvallen, behouden. Dagelijks winnen onze langzaam vorderende ondernemingen veld.

Op het Proeth-front is het over het algemeen rustig. De poging van den vijand om bij Bojan, beoosten Czernowitz, den Zuidelijken oever te bereiken, mislukte en kostte hem gevoelige verliezen.

In het bergland van Kielce wijkt de vijand, na hardnekkige gevechten weer verder in Noord-oostelijke richting.

TURKSCH.

KONSTANTINOPEL, 22 Mei. — Het Groot Hoofdkwartier deelt mede :

Gisteren hadden op het Dardanellenfront slechts zwakke infanterie- en geschutgevechten plaats. Twee Engelsche pantserskruisers beschoten onze infanteriestellingen op het Europeesche en op de Aziatische kust. Een dezer kruisers werd twee maal door onze kustbatterijen getroffen, vluchtte eerst in den bocht van Morte en verliet daarna de zeeënge. Van de andere krijgsvelden is niets te melden.

FRANSCH

PARIS, 21 Mei. Ambtelijk bericht van 15 uur.

Ten Noorden van Ieperen, op den rechteroever van den IJzer, heeft de vijand, bij het komen van den nacht eenen aanval tegen onze loopgraven ondernomen.

Hij gelukte er eerst in, er voet in te krijgen. Maar door eenen tegenaanval hebben we hem teruggeworpen en terrein gewonnen. Wij hebben 120 gevangenen genomen.

Meer zuidwaarts, ten Noorden van La Bassée zijn de Engelschen eenigszins opgeschoten. Te Notre-Dame de Lorette op het front Souchez-Neuville-St-Vaast heeft het geschutgevecht den heelen nacht door, geduurd.

Op het overige van het front, niets meldenswaardigs.

PARIS, 20 Mei. Ambtelijk bericht van 23 uur.

Tusschen Nieuwpoort en Atrecht zijn de wegen onbegaanbaar. In den loop van den dag heeft een hevige geschutge-

vecht plaats gehad, twee Duitsche vliegtuigen werden aangevallen, het eene door het Engelsch geschut, het andere door het Fransche.

In Champagne, bij Beauséjour, zijn we met sappenmijnen de vijandelijke loopgraven genaderd en konden ons daar handhaven.

In Argonne, bij Bagatelle hebben we eenen aanval afgeslagen.

In het bosch van Ailly hebben we verscheidene loopgraven veroverd, gevangenen genomen, en het gewonnen terrein behouden.

RUSSISCHE

ST. PETERSBURG, 20 Mei. (P. T. A.) Mededeeling van den staf van den opperbevelhebber:

In den loop van den 18den heeft de slag aan den linker-oever van de Weichsel ten Z. van de Plika en aan het gehele front in Galië met steeds toenemende hevigheid voortgeduurd.

Aan dit front zijn nieuwe Duitsche troepen die daar voor het eerst verschenen zijn, waargenomen.

Aan den linker-oever van de Weichsel ten W. van Ildza, Opatof en Koprijwnica, alsmede bij de samenvloeiing van San en Weichsel te Koprijwnica en bij de samenvloeiing van San en Weichsel te Koprijwnica hebben onze troepen den vijand teruggedreven.

Een groote troepenmacht van den vijand die na een hardnekkig gevecht den San overgetrokken was, slaagde er in zich te verspreiden in den sector van Jaroslau, Radawa en Sieniawa.

In de streek tusschen Przemysl en Jaroslau hebben wij den vijand aan beide oevers van den San eenigszins in de knel gebracht.

Afdeelingen vijandelijke vliegers hebben bommen op Przemysl geworpen. De vijand heeft tegen de vesting geen enkele andere actie ondernomen.

Ten zuiden van Przemysl worden de aanvallen van den vijand met bijzondere heftigheid uitgevoerd in den sector Loetkof, Latwegi en de rivier Strwia, waar de vijand er in geslaagd is zich van verscheidene van onze vooruitgeschoven loopgraven meester te maken.

Aan het front van Drohobycz, Struj en Dolina hebben wij bij voortdurende hardnekkige aanvallen van den vijand afgeslagen.

Ten Westen van Kolomea zijn in den nacht van 18 op 19 dezer aan beide oevers van de Proeth gevechten geleverd.

In de streek van Sjawle gaan onze troepen voort, den vijand te verdrijven. Wij hebben daar weer verscheidene honderden gevangenen gemaakt.

Elders zijn alleen kleine schermutselingen geleverd.

ST. PETERSBURG, 21 Mei. (P. T. A.) Mededeeling van den staf van het leger in den Kaukasus:

In de richting van Oltj zijn afdeelingen van onze troepen eenigszins naar het zuiden gevorderd. Zij hebben de hoogten van Tsjafer Baba en Kodzjut bezet.

In de richting van Malasert hebben onze voorhoeden een onbetekenend gevecht met de Turken geleverd bij het dorp Kopp ten W. van Malasert.

In de richting van Wan zijn de Turken van den Chachoe-pas naar Dejar teruggedreven.

Elders geen verandering.

De laatste Duitsche en Oostenrijksche Ambtelijke berichten verschijnen wij uit plaatsgebrek tot morgen.

NIET-AMBTELIJKE BERICHTEN

Italië en de Wereldoorlog

Oostenrijk en Italië.

BERLIJN, 21 Mei. — De tot dusver gekende opgaven over den inhoud van het Italiaansch Groenboek laten niet vermoeden, dat daarin gewag gemaakt wordt van den vasten wil der Oostenrijk-Hongaarsche Regering, om met Italië tot een verstandhouding te komen. Dit heeft het Weensche Kabinet namelijk bewezen door het voorstel, — dat Sonnino van de hand wees, — graaf Goluchowsky met verrekende volmacht naar Rome te zenden, om de onderhandelingen voort te zetten. Op 2 Mei antwoordde de Italiaansche minister van buitenlandse zaken, op de herhaalde aanvraag van het Weensche Kabinet of men over de zending van den graaf 't akkoord was, dat hij dezelfde ongeschikt achtte, daar zij te veel opzien zou baren. Op 4 Mei volgde de opzegging van het Driebondsverdrag te Weenen. Het is bij gevolg niet aan den slechten wil van Oostenrijk-Hongarije te wijten dat geen ernstigere onderhandelingen plaats hadden en dat de toestand toen weer wat verscherpte.

In het Senaat.

ROME, 22 Mei. — Naar luid van een bericht der *Agenzia Stefani*, bracht minister-president Salandra het wetsontwerp betreffende het verleenen van buitengewone volmacht aan de Regering, dat de Kamer gisteren reeds heeft aan-

genomen, vóór het Senaat. Na een bombastische redevoering van vorst Colonna, burgemeester van Rome, dewelke geestdriftig toegejuicht werd, nam het Senaat bij naamafroeping met eenparige stemmen (281) volgende dagorde aan :

« Het Senaat heeft de verklaringen der Regering gehoord; zij drukken zoó klaar den wil der natie uit, dat het tot de stemming van het wetsontwerp overgaat. »

Oostenrijks Antwoordnota aan Italië.

WEENEN, 22 Mei. — De Regering overhandigde gisteren namiddag aan den Italiaanschen gezant, op Italië's mededeeling aangaande de opzegging van het Driebondsverdrag, een antwoordnota waarvan het slot luidt :

De keizerlijke en koninklijke Regering kan geen akte nemen van de verklaring der Italiaansche Regering, waarbij deze haar volle vrijheid van handelen terug verlangt en haar bondsverdrag met Oostenrijk-Hongarije als nietig en voortaan niet meer van kraacht wil beschouwen. Deze verklaring is immers bepaald in strijd met de verplichtingen, welke Italië door het verdrag van 5 December 1912 plechtig aanging. Dit verdrag stelde den duur van ons bondgenootschap vast tot op 8 Juli 1920; schreef voor dat het één jaar vooraf moest worden opgezegd en voorzag vóór deze tijdsruimte noch opzegging, noch nietigheidsverklaring. Vermits de Italiaansche Regering op willekeurige wijze al deze verplichtingen veronachtzaamt, wijst de keizerlijke en konink-

lijke Regering de verantwoordelijkheid van de hand voor de gevolgen die daaruit zouden kunnen voortvloeien.

De Kamer verd. aagd.

ROME, 22 Mei. (Reuter.) De kamer is temidden van tooneelen van groote geestdrift voor onbepaalde tijd verdaagd.

Onzijdigen over Italië.

Uit het *Vaterland* van den Haag : Neen! dan het lijstje van den oud-minister Luzatti. Niet Trentino en de Westelijke Isonzo-oever alléén, maar Trentino, het geheele Isonzo-gebied, Triëst, Istrië, Dalmatië en al de eilanden in de Adriatische Zee.

Dat zijn, zoals wij reeds meermalen hebben aangetoond, risico's die Oostenrijk nooit en nimmer zal toegeven. Het zal er liever om vechten op leven en dood. Want Triëst, Istrië en Dalmatië opgeven, zelfs Triëst alleen, wil zeggen : zich zelf enacieren aan de Adriatische Zee en te gelijker tijd uit de rij der zeemogendheden. Dat doet Oostenrijk nooit vrijwillig.

De oorlog zal dus moeten beslissen.

Maar er zal ook een voorwendsel, een reden, als men het zoo noemen wil, een *casus belli*, moeten gezocht worden.

Een wonderlijk denkbeeld van de huidige vrijheidsoptellingen in het land van Garibaldi, Mazzini en Cavour geeft het ons overigens, dat de bladen lijsten veropenbaren van Kamerleden die tegen den oorlog zijn. Met welk doel? Men zal hen trachten te beletten het gebouw binnen te gaan, opdat zij hun stem tegen den oorlog niet zullen kunnen uitbrengen.

En nu zegt men nog wel, dat ieder land den vorm van parlementaire vertegenwoordiging heeft dien het verdient!

ROME, 22 Mei. (Reuter.) De koning heeft de wet waarbij aan de regeering in geval van oorlog en voor den duur van den oorlog buitengewone bevoegdheden worden verleend, bekrachtigd.

LAATSTE BERICHTEN

WEENEN, 23 Mei. De Italiaansche gezant overhandigde den minister van buitenlandse zaken eene verklaring, dat zich Italië van morgen af in oorlogstoestand met Oostenrijk-Hongarije beschouwt.

BERLIJN, 24 Mei. (Ambtelijk) De Italiaansche Regering liet gisteren door haren gezant, den hertog van Avarna, aan de Oostenrijksch-Hongaarsche Regering verklaren dat van af middernacht Italië zich in oorlogstoestand met Oostenrijk-Hongarije bevindt.

De Italiaansche Regering heeft door dezen ondernomen aanval tegen de Donaumonarchie ook het verbond met Duitschland zonder recht noch grond grond verbroken. De door wapenbroederschap nog nauwer gesmede verdrags-trouw tusschen Oostenrijk-Hongarije en het Duitsche Rijk is door het wegvallen van den derden bondgenoot en zijn overloopen naar den vijand ongeschonden gebleven. De Duitsche gezant, von Bülow ontving diensentgevolge opdracht, Rome tegelijkertijd met den Oostenrijksch-Hongaarschen gezant Baron Macchio te verlaten.

WEENEN, 24 Mei. Eene bijzondere uitgave van de «Wiener Zeitung» geeft volgend allerhoogste handschrijven weer: Waarde Graaf Stuergh! Ik belast U, het hierbij gevoegde manifest aan mijne volken ter algemeene kennis te brengen.

WEENEN, 23 Mei. Aan mijne volken! De koning van Italië verklaarde me den oorlog. Een trouwbreuk enig in de geschiedenis, werd tegenover de beide verbonden door het koninkrijk Italië gepleegd. Na een bondgenootschap van meer dan 30jaar, gedurende hetwelk het zijn grondgebied kon uitbreiden en zich tot een ongekenden bloei ontwikkelde, verliet ons Italië in het uur des gevaars en liep met wapperende vlag naar onze vijanden over. Wij bedreigden Italië niet, verklaarden zij aanzien niet, raakten zijn eer noch zijn belangen. Steeds zijn we aan de ons door het bondgenootschap opgelegde plichten trouw gebleven, hebben het onze bescherming verleend toen het naar het zwaard greep. Maar we hebben nog meer gedaan : Toen Italië zijne begeerlijke blikken over onze grenzen heen zond, hadden we besloten, om de verbondsverhoudingen en den vrede te behouden, groote en pijnlijke opofferingen te doen welke ons vederlijk hart zeer hard vielen. Maar Italië's begeerlijkheid, die van de omstandigheden dacht te moeten gebruik maken was niet te stillen.

Tegenover den machtigen vijand in 't Noorden hebben in een reuzenstrijd van tien maanden, Mijn legers in trouw wapenbroederschap met het leger van Mijn verheven bondgenoot, zeggende stand gehouden. De nieuwe valsche vijand in 't Zuiden is voor hen geen nieuwe vijand. De groote herinneringen aan Novara, Mortara, Custoza en Lissa, die den trots Mijner jeugd uitmaken, de geest van Radetzky, aartschertog Albrecht en Tegethoff, welke in Mijn land- en zeemacht voortleef, staan er Mijn borg voor dat wij ook tegen het Zuiden de grenzen der monarchie zegerijk zullen verdedigen.

In groet Mijne door den strijd beproefde en door zege gestaalde troepen, stel Mijn vertrouwen in hen en hun aanvoerders en vertrouw op Mijn volken, wier voorbeeldeloze offerwilligheid Mijn diepsten vaderlijken dank verdient.

Ik smeek den Almachtige onze vaandels te zegenen en onze rechtvaardige zaak in zijn genadige bescherming te nemen.

(get.) Franz Josef, M. P. Stuergh M. P.

Niet-Ambtelijke Berichten

BERLIJN, 22 Mei. Uit Chiasso aan Berl. Tagebl.: Het Italiaansche ministerie van marine maakt bekend dat de scheepvaart in de Adriatische Zee is geschorst.

BERN, 22 Mei. Zwitserland heeft de vertegenwoordiging der belangen der Italiaansche burgers in Duitschland overgenomen.

Op Zee.
LONDEN, 22 Mei. (Reuter-bericht.) — Het zeilschip *Glenholm*, uit Liverpool, werd gisteren op 15 mijlen ten Zuid-Westen van Berchaven getorpedeerd. De bemanning is gered.

Engelsche Oorlog.
Naar de «Times» verneemt zullen, na de orde van den Kouseband, ook de andere Engelsche oorden hun vijandelijke leden uitwerpen.

Kanadeesche Verliezen bij Ieperen.
De totale verliezen der Kanadezen bij Ieperen bedragen thans, volgens officiële opgaven, 680 man gedood, 3,312 gewond en 900 vermist.

Fransche Begroetingen.
Men meldt uit Parijs aan de *Times*: De buitengewone begroetingen van het budget van 1914 bedragen in ronde cijfers, 495 miljoen frank, waarvan 200 miljoen frank voor artillerie-doeleinden.

In en just verschenen verslag doet men opmerken dat de grondstoffen benodigd tot het vervaardigen der ontploffingsmiddelen, die men gewoonlijk uit Duitschland en Engeland betrok, nauwelijks meer te verkrijgen zijn en dan nog tegen overdreven prijzen. Daar verschillende mogendheden zich van oorlogsmateriaal willen voorzien, vloeit hieruit een concurrentie voort, die natuurlijk de prijzen doet stijgen.

In het geheel werd een bedrag van 530 miljoen frank gedurende de vijf eerste oorlogsmaanden alleen voor de artillerie uitgegeven, waarbij nog moet gevoegd worden eene som van 250 miljoen frank voor uniformen en uitrustingen uitgegeven.

Stikgassen in 't Engelsch Leger.
Men meldt uit Londen: Lord Kitchener heeft in het Engelsch Hoogerhuis en overzicht gegeven van den militair toestand op het Westelijk front, die zeker eenige ontroering zal teweegbrengen. Hij heeft inderdaad, officieel verklaard dat voortaan in de Engelsche en Fransche legers een normaal gebruik zou gemaakt worden van verstikkende gassen. Hij heeft eraan herinnerd dat op het einde der vorige maand, de Duitschers, bij hunne verwoede aanvallen ten Noord-Oosten van Ieperen, eene groote hoeveelheid dezer verstikkende gassen tegen de Engelsche linies afzonden, met het gevolg dat de verdedigers tot onmacht werden gebracht, dank zij deze «methode van atakeeren».

Sindsdien hebben de Duitschers immer gebruik gemaakt van deze gassen, telkens wanneer de richting van den wind dit begunstigde.

Kitchener ging voort: «Het gouvernement van Koning Georges, zoowel als de Fransche regering achten het noodig voor de bescherming hunner troepen om tot dezelfde middelen hunne toevlucht te nemen, ten einde zoodoende de nadeelen te ontgaan die voor hun uit deze oorlogsmethode zouden voortvloeien, wanneer zij den vijand niet volgden op dit terrein.»

Spoorwegongeluk.
LONDEN, 22 Mei. (Reuter.) Hedenmorgen om 6 uur heeft op 8 mijl afstand van Carlisle een spoorwegongeluk plaats gehad. Een extra-trein met soldaten liep op een anderen trein. Vele soldaten werden gedood; 300 gewond. Beide treinen staan in brand.

Vleeschverbruik in Engeland.
LONDEN, 22 Mei. De Board of Trade maakt bekend dat verleden Maandag eene beraadslaging plaats heeft gehad, en wijst bij het publiek op de noodzakelijkheid, het vleeschverbruik in te perken ten einde een verdere stijging der prijzen te beletten. De Londensche handelaars in vleeschwaren verklaarden dat de groote aankopen der Regeering en de vermindering der scheepstransporten het gebrek aan vleeschtoevoer veroorzaakten.

wenig tijd tot konversatie, en kon Nikolaas zich dus meestal met zijne eigene gedachten bezighouden, tot zij de ophaalbrug bij Portsmouth bereikten, waar Crummles stilstond.

«Wij zullen hier afstappen», zei mijnheer Crummles: «de jongens zullen het paard wel naar den stal en mijn goed naar mijnne kamers brengen. Het zou best zijn dat zij het uwe vooreerst ook maar daarheen brachten».

Nikolaas nam dit voorstel in dank aan, sprong uit het rijtuig, gaf Smike zijn arm, en volgde den tooneeldirekteur langs de High-Street naar den schouwburg, niet zonder inwendigen schroom, bij het vooruitzicht om zoo dadelijk zijne nieuwe loopbaan te moeten intreden.

Overweg zag hij eenige affiches aangeplakt, waarop de woorden de heer Vincent Crummles, mevrouw Crummles, de jonheer P. Crummles, de jonheer L. Crummles, en de jonheer Crummles, met veel grooter letters dan die der ander akteurs waren gedrukt, en hem derhalve in het voorbijgaan in het oog viel. Eindelijk ging het drietal eene deur in, en op den bast eene lange donkere gang door, waarin eene zeer bedompte lucht heerschte; toen klommen zij een paar trappen af, dwaalden door een klein doolhof van overhoop liggende schermen, en kwamen zoo op het tooneel van den schouwburg van Portsmouth.

«Nu zijn wij er», zei Crummles.
Half in het donker stond Nikolaas tusschen naakte muren, met stof bedekte draperieën, grof gekladderde schermen en morsige planken. Hij wierp een blik om zich heen: de zoldering, de bak, de loges, het orkest, de dekoratiën... alles zag er even grof, gemeen, akelig en armzalig uit.

«Is dit nu een theater?» vroeg Smike vol verbazing.
«Ik dacht dat daar alles even licht en mooi was».
«Dat is het ook», antwoordde Nikolaas, die bijna even verwonderd stond: «maar niet bij dag, Smike... niet bij dag».

Thans werd hij door mijnheer Crummles naar den anderen kant van het tooneel geroepen, waar, vóór eene oude wrakke tafel, eene vrouw zat, die, naar het scheen, tusschen de veertig en vijftig jaren telde, en in een verschoten zijden mantel was gewikkeld, welke hare breede forsche gestalte bijna geheel verborg. Zij liet haar hoofd bij de linten aan hare hand bengelen, en droeg het haar, dat zij zeer zwaar had, met breede vlechten boven de slapen opgehaakt.

De nieuwe Russische oorlogssleening.
Volgens een bericht uit St. Petersburg zal de inschrijving op de nieuwe Russische oorlogssleening van rbl. 1 milliard op 15-28 Mei plaats hebben. Zoals reeds gemeld, zal de sleening tot 1 Mei 1921 5,5 en daarna 5 pct. rente dragen.

In Peru.
PARIS, 21 Mei. (Havas.) De Peruaansche legatie te Parijs deelt mede dat J. Pardo tot president der republiek Peru is gekozen. Pardo heeft ook van 1904-1905 aan het hoofd der republiek gestaan.

Admiraal von Essen.
St. PETERSBURG, 21 Mei. (Reuter.) Admiraal Von Essen, bevelhebber der Russische Oostzee-vloot, is aan longontsteking gestorven.

Petrool voor de Centrale machten.
WEENEN, 22 Mei. Boryslau het centrum der Galicische petroleumindustrie, is door Oostenrijk weer bezet. Dit is een zaak van groot gewicht, want daardoor komen de bondgenooten weer in het bezit van benzine. Dat deze petroleumvelden door Rusland bezet werden, was voor de centrale mogendheden van groot nadeel. Het gebrek aan benzine was zoo sterk, dat men zich met een surrogaat moest behelpen.

De Russen hebben de boorputten en fabrieken niet beschadigd. Er zit namelijk veel Fransch en Engelsch kapitaal in.

Rede van Turati namens de Italiaansche Sociaal-Demokratie.

ROME, 23 Mei. Zeer bemerkenswaardig was de rede door afgevaardigde Turati, een leider der officieele Italiaansche Sociaal-demokratie in de historische kamerzitting, uitgesproken, en waarin hij namens zijne partij het afstemmen van het verlenen van volmachten aan de Regeering rechtvaardigde. De openbare meening, aldus Turati, werd door allerlei middelen opgeblazen en de Regeering heeft tegen den wil van het parlement, de oorlogstemming begunstigd. «In naam van het Italiaansche volk en in naam van het parlement, reken ik me het recht toe, mijne voorliefde voor het behouden des vredes te verkondigen, alsook het andere recht, mijn vaderland te dienen en lief te hebben naar het gebod van mijn eigen geweten. Mijne vrienden stonden tegen het voorstel van de Regeering ten gevolge van het internationaal karakter hunner partij en als protest tegen de verschrikkelijkheid van den oorlog.

Deze houding zal, roepen het van ganser harte, er toe bijdragen, het aanbreken van den dag te bespoedigen, dat de internationale conflicten niet meer met het geweld van de wapens, maar door de macht der rechtvaardigheid zullen beslecht worden.

Deze opvatting der menscheijkheid is hoegenaamd niet in strijd met het begrip vaderland. Ik heb de vaste overtuiging dat Italië geen reden heeft om den oorlog te willen en alle zijne krachten voor het invoeren van sociale hervormingen zou moeten gebruiken.

De zoogenoemde onzijdigheid van de Regeering is in strijd geweest met zulk een opvatting.

Mocht echter de oorlog uitbreken, zoo zou de Italiaansche Sociaal-demokratie hand in hand met al de vrienden der beschaving alles in het werk stellen, om den duur van den oorlog te verkorten.»

Ten slotte, eischt spreker dat er voor de huisgezinnen der binnen geroepen soldaten zoo gezorgd worden en dat de rechten van het Italiaansch proletariaat door de Regeering zouden geëerbiedigd worden.

De tekst van het gestemde wetsontwerp.
ROME, 22 Mei. De tekst van het gestemde wetsontwerp waardoor aan de Regeering absolute volmacht wordt toegekend luidt als volgt: «De Koninklijke Regeering is in geval van oorlog en gedurende den oorlog gemachtigd, besluiten welke kracht van wet bezitten uit te vaardigen, die door de verdediging van den staat tot bescherming der openbare orde en tot het voorzien in de dringende en buitengewone behoeften van den landbouw gevorderd worden. De Regeering is gemachtigd de noodige uitgaven te doen en met buitengewone middelen de uitgaven der rijkskas te dekken. Verder is de Regeering gemachtigd, over de inkomsten van het jaar 1915-16 te beschikken zonder dat de begroeting door de kamer goedgekeurd zij, alsook de buitengewone belastingen te heffen welke door de vermeerdering der uitgaven en de vermindering der inkomsten noodig zouden blijken.

Socialisten en Katholiken tegen den oorlog.
Naar de «Tijd» uit Rome verneemt, hebben in de Kamer 26 Katholiken van Giolitti's vredespartij tegen den oorlog

«Mijnheer Johnson!» zei de tooneeldirekteur (want Nikolaas had den naam blijven voeren die Newman Noggs hem bij de Kenwigs gegeven had): «laat ik u aan mevrouw Crummles mogen voorstellen!» — «Het doet mij veel genoegen u te zien», zei mevrouw Crummles met eene holle glimlach; «en nog meer dat ik u als een veelbelovend medelid van ons gezelschap mag begroeten».

Terwijl de dame Nikolaas aldus aansprak, gaf zij hem de hand. Hij had wel gezien dat die hand groot was, maar toch zulk een forschen druk niet verwacht, als nu zijne vingers knelde.

«En deze», zei de dame, terwijl zij met een statigen tooneeltred op Smike afkwam, «deze is de ander. Gij zijt ook welkom, mijnheer!» — «Hij is goed, niet waar?» vroeg de tooneeldirekteur, terwijl hij een snijfje nam. — «Hij is onovertreffelijk», antwoordde mevrouw Crummles. «Gij hebt waarlijk een schat gevonden!»

Toen mevrouw Crummles weder naar de tafel ging, kwam er plotseling uit een donkeren hoek een klein meisje op het tooneel springen, met eene morsige witte jurk en broek, dansschoenen, een roos hoedje, en de haren in papillotten. Met eenige pirouettes en entrechats en een geweldigen sprong geraakte zij vóór op het tooneel. Daarop gaf zij een gil, en nam eene sierlijke houding aan, die schrik en angst moest te kennen geven, toen een vrij armoedig gekleed heer met ontzettend wijde stappen naar haar toekwam, en woedend met zijn rotting zwaaide.

«Zij gaan de Indische Wilde en de Jonge Maagd repeteeren», zei mevrouw Crummles. — «Een klein ballet», zei de tooneeldirekteur. «Kom een weinig naar dezen kant, mijnheer Johnson!... Gaat uw gang nu maar!»

De tooneeldirekteur klapte in zijne handen. Nu werd de Wilde geheel razend en trad op de Jonge Maagd toe. Maar de Jonge Maagd ontweek hem, draaide zich als eene tol, zes maal in het rond, en bleef eindelijk op de punt harer teenen staan. Dit scheen eenigen indruk op den Wilde te maken; want, nadat hij de Jonge Maagd nog eenige maal over het tooneel had gejaagd, begon hij makker te worden, en streek verscheidene malen met zijne vlakke hand over zijn gezicht, waardoor hij te kennen gaf, dat hij de schoonheid der Jonge Maagd bewonderde. Zich aan zijn hartstocht overgevend begon de Wilde toen geweldig op zijne borst te

gestemd. De rest der tegenstemmers, 48 man, waren socialist.

Oorlogsverklaring?
ROME, 22 Mei. (Havas.) De koning heeft het besluit getekend, waarbij de algemeene mobilisatie van de strijdkrachten te land en ter zee in het koninkrijk en de opvoering van alle voertuigen en dieren, die voor transport dienen, wordt gelast.

Mededeeling

Onlangs hebben 58 leden van de burgerwacht van Rhinnes en 40 leden van de burgerwacht van Emines (Provincie Namen) geweigerd de verplichting te onderteekenen waardoor ze zich verbinden Voor de duur van den oorlog tegen Duitschland niet meer op te treden.

Door hunne weigering hebben ze getoond dat ze zich aanzien als nog steeds tot het Belgische leger toebehoorende. Bij gevolg werden ze overeenkomstig met de bepalingen der Haagsche Conventie als krijsgeslagen naar Duitschland gevoerd.

Tooneel, Concerten en Vermakelijkheden

Dinsdag, 25 mei. (D.T.)
Volksschouwburg. — Geen vertooning.
Scala. — 8 1/4 uur. — Bruxelles-Passeport. — Revue.
Gaité. — 8 1/4. — La Mort de Sherlock Holmes.
Winter-Palace. — 8 uur. — Sketch-revue, Fernande Dumont, en Specialiteiten.

BRUXELLES DENTAIRE 36, Henegouwlaan

Boulevard du Hainaut

Kunsttaanden en alle Reparatiën verzorgd van af 2 frank. 507

Beenbekleedsels in 't groot

A. INGELS, Fabriekstraat, 8, BRUSSEL 529

CHAMPAGNE in 't groot, eigenaar des merks

Comte de Négri. EPERNAY
29, IJzerwegstraat, (Rue du Chemin de fer).
BRUSSEL - NOORDSTADIE. 545

REK WISTIEBONS

Betaling, regularisatie. — Matige prijzen

ANDRÉE, 1, Jamarlaan, van 1 tot 4 u. 1ste verdiep

VERZORGEDE VERTALINGEN Fransch-Vlaamsch en omgekeerd. 50 centiem per honderd woorden. A. D. 75, Auspachl.

VILLA MET LUSTHOF, 12 aren Zonhoven tramstatie, te koop of te huren bij Hbb. Swennen, bouwkundige, Hasselt van Vanderstraeten, aannemer. Kempt, bij dezen laatste te verkrijgen: eiken, Canada, Olmen en Without gezaagd in allerlei dikten zware eiken boomen, radspeken, alles in voorraad, zeer schoon en droog. 544

HET BESTE ADRES

Eerste soort GROENE ZEEP per 100 kilo Frs. 70.—
Prima kwaliteit zachte gele zeep (bijzonder goed voor de wasch) in vanjes van 25 kilos. 100 kilos franco-geleverd. Frs. 40.—

tegen inzending van postmandaat

GEBRANDE KOFFIE

Extra, Extra Frs. 2.20 per kilo

Beste soort Frs. 2.00 per kilo

Minste aflevering 25 kilo. franco naar alle plaatsen. Brussel — Leuven — en omstreken. 3 afzendingen per week.

J. VAN STRATUM

Groothandel

ANTWERPEN. — Tolstraat, 49 — ANTWERPEN.

Vlaamse Zetter eerste kracht, kennende de machine

«Typograf», wordt gevraagd. Zich

Weg 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000

Kleine Aankondigingen

TARIEF:
De vier regels (minimum). Fr. 0,50
Per bijkomenden regel 0,20

Onderwijs

SNELSCHEFT. Lessen door gediplomeerd leeraar tegen matige prijzen. Beste uitkomsten in weinig tijd. Adres: Stenographie, 75 Anspachlaan, G. v. B. 238

Onderwijzeresvraag. Plaats ook gesongen aan kinderen onderwijs aan huis te geven. Schr. Onderwijs G. v. B. 75, Anspachlaan Brussel 272

GEDIPLOMEERD leeraar geeft les in Russisch. Matige prijzen. O. F. Gaz. v. B. 75, Anspachlaan, Beurs-Brussel. 268

Nederlandsch, Fransch Engelsch vertalingen Schr. van Gazet van Brussel, L. S. 204

Dienstaanbod en Dienstaanvraag

MEN VRAAGT deftig meisje voor alle werk, Kleenmarkt, 53, Brussel. 351

ALS KLERK-REKEN-PLICHTIGE bieft zich aan ambenaar der administratie. Voordeelige voorwaarden Schr. A. B. aan G. v. B. 75 Anspachlaan, Beurs. 341

BIEDT zich aan als kantoorbediende, jongmenschen goed op de hoogte van bureauwerk en moderne talen, ook een weig machienschrift. Schr. X. D. aan G. v. B. 75, Anspachlaan, Beurs-Brussel. 342

ANGEBOEDEN als kindermee, jonge meid van 16 j. Adres: R. de l'Olivier, 16 Scharbeek. 343

VERLAAT plaats op den buiten voor toom of al ander werk. Adres: L. M. 26 Pleinstraat 346

GEVRAAGD voor bureau, dame van middelbare leeftijd in staat de leiding van groot damespersoneel op zich te nemen. Schr. met volledige indicatiën en Certificaten «Bureel» aan G. v. B. 75 Anspachlaan. 357

GOED PHOTOGRAAF v. werk tegen klein loon «photograaf», G. v. B. 75 Ansp. 358

TUINMAN biedt zich aan voor vast werk, per week of per dag Loon 2 fr. p. d. sch. Tuinman G. v. B. Anspachlaan, 75 359

Inzenders van aankondigingen worden verzocht steeds nauwkeurig hun adres op te geven.

Uitgave van de GAZET VAN BRUSSEL

keek, gelyk iemand, die twijfelt of men hem wel op zijn woord zal gelooven. «Zij is tien jaren oud, mijnheer!» — «Niet ouder?» — «Geen dag». — «Wel, mijn hemel!» zei Nikolaas, «dat is buitengewoon».

Dit was het zeker; want, hoewel het Wonderkind niet frisch was uitgegroeid, had het toch een oud gezichtje, en bovendien was het, wel niet zo lang iemand heugde, maar toch vijf volle jaren lang, op dezelfde leeftijd blijven stilstaan. Doch het meisje had alle aronden laat moeten opblijven en dagelijks eene goede portie jenever moeten drinken, opdat zij niet veel groeien zou; en misschien had dit stelsel van opvoeding veel bijgedragen om haar tot een Wonderkind te vormen.

Intusschen was de heer, die voor Wilde gespeeld had, naderbij gekomen, alsof hij verlangde, zich in het gesprek te mengen; en daar hij thans een goede gelegenheid meende te vinden, zei hij, terwijl hij naar de jonheer Crummles wees: «Dat noem ik talent!»

Nikolaas knikte.
«Ja!» zei de danser, zijne tanden op elkander klemmende, en met een sissend geluid advenante. «Maar zij moest niet hier wezen». — «Wat meent gij daarmee, mijnheer Folair?» vroeg de tooneeldirekteur. — «Ik meen», zei de danser met warmte, «dat zij veel te goed is voor een provinciaal tooneel, en bij een van de groote Londensche theaters moet geengageerd zijn», en ik durf wel zeggen, dat zij daar reeds lang zou wezen, als zekere menschen niet zoo jaloersch en afgunstig waren. Misschien wilt ge zoo goed zijn om mij voor te stellen?» — «Mijnheer Folair», zei de tooneeldirekteur tot Nikolaas. — «Zeer vereerd met u kennis te maken, mijnheer», zei Folair met zijn voorreng naar den rand van zijn hoed wijzende, en bood daarop Nikolaas de hand. «Een rekrut, naar ik verneem?» — «Een onwaardige», zei Nikolaas. — «Hebt gij ooit zulk een spektakel gezien als dat?» zei de danser, hem onder den arm nemende, toen Crummles van hen af naar zijne vrouw ging. — «Als wat?»

Folair trok een spottend gezicht en wees over zijn schouder.

(wordt voortgezet.)